Ч. 278 (12.644). Львів, неділя 14. грудня 1930. Рік LI.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і Адміністрація: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

Передплата в краю: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
За границею: В Америці і всіх країнах, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
Ціна одного примірника 25 сот.

„Високий уряд уже подбає"...

Варшава, 10. грудня 1930.

В історії українських парляментарних відносин у колишній Австрії, особливо в часах довголітнього панування кабінету графа Таффого, коли нашу парляментарну репрезентацію зведено до мінімум і то з участю так званих рутенських мамелюків, — утерлася приповідка, що „die hohe Regierung wird schon trachten, inwieferne die Ruthenen existieren sollen" (високий уряд уже подбає про те, наскільки русини мають істнувати).

Наше громадянство в Галичині не було тоді політично вироблене і по перших ясних змаганнях нашої галицької парляментарної репрезентації в кромерижському парляменті в 1848 р. з рішучим домаганням поділу Галичини на східну українську і західну польську і вже менше рішучим поставленням цієї справи в першому галицькому соймі з початку 60-их рр. мин. століття — пізніші українські (по тодішній назві руські) посли — політично рівнож малосвідомі — розміняли цю справді для нас цінну монету на дрібні гроші, корячися перед віденським урядом і довгі часи вислуговуючися йому майже безплатно. Тоді то і зродився на галицькій землі політичний опортунізм, що з деякими змінами перетревав до упадку старої Австрії.

Розвій нашого національного життя у всіх майже його ділянках від 90-их рр. XIX віку і в першому десятилітті XX. в., а зокрема з часу утворення в Галичині новочасних політичних партій та здемократизування парляментарного устрою в Австрії — видвигнув знову на денне світло наші національно-політичні, культурні і господарські домагання. Поруч теоретичного відродження ідеї української державности в програмах усіх трьох галицько-українських партій, як практичне максимальне домагання видвигнено знов поділ Галичини і створення з українських частин Галичини й Буковини окремої української провінції в Австрії.

Українська політична течія розділилася тоді формально на два струмочки — типово опортуністичний, яким брив увесь час пок. Олександер Барвінський і так званої принципіяльної опозиції, яку вели довгі часи Юліян Романчук, д-р Кость Левицький та пок. д-р Евген Олесницький. Ол. Барвінський ішов майже сліпо за урядом і дрібні річи просто вижебрував, не маючи ніякої більшої піддержки в народніх масах. Одначе робив це він — думаю — в добрій вірі, вважаючи свою тактику в даних відносинах за найбільш доцільну.

Три інші наші визначні й заслужені політичні мужі зірвали вправді формально з наведеною на вступі засадою про становище уряду до українців, але на практиці й вони вели дрібну опортуністичну політику, особливо від часу, коли в більшій чи меншій мірі попали під вплив політичного меклера австрійської школи, пок. Миколи Василька. Як реальні політики рахувалися вони з фактами, виходили із преміси, що треба використати кожне політичне положення австрійської держави, особливо в скрутних для неї хвилинах, і цим здобували також деякі уступки в користи для нашого народу. Одначе саму засаду „високий уряд і т. д.", зложено в Галичині до політичного лямусу, а тільки на Буковині, завдяки М. Василькові, перетревала вона аж до 1918 р. Наша галицька суспільність і її політичні керманичі думали до кінця, що ведуть самостійну національну політику, а опортуністичні відхили провідників знаходили оправдання у великій більшости нашого свідомого громадянства.

В Польщі все те змінилося. Осередок держави в котрій тепер живемо, перенісся значно на схід і зі сходу прийшли ідеї та засоби, незнані давньому европейському парляментаризмові. Ми самі пережили спроби створення власної держави і велике лихоліття після них, що тревае у нас ще й досі. Наше положення в Польщі в порівнанні до положення за Австрії загально відоме. Свою боротьбу за істнування нашої нації на її західних областях з колишнього наступу перемінили ми в затяжну боротьбу позиційну і стратили вже багато давніх своїх позицій.

Наша боротьба в польському парляменті датується щойно від кількох літ. Про неї в другому парляменті не багато прийдеться говорити. Галичан там не було, а наші конначіонали з північно-західніх земель були без усякої політичної підготовки і парляментарної традиції, в додатку виховані на нігілістичній російській культурі та зовсім необізнані зі своєрідною польською психікою. Скоки від опортунізму за премієрства Сосинковського до опозиції в часах володіння Хієно-Пяста скінчилися розпорошенням тодішньої української парляментарної репрезентації на дрібні гуртки і частинним її скомунізуванням. Практичних, а тимменше ідеольогічних користей не лишила вона ніяких, а тільки — може й нехотячи — приготовила ґрунт для політичної гнилі, якій на Волині патронують члени дефензиви і всякі Сеґейди та Певні.

Третій з черги польський парлямент був уповні безсильний. Його польська більшість вела вправді боротьбу з фактичною диктатурою марш. Пілсудського для зовнішнього збереження бодай омани парляментаризму й демократизму, але в дійсности панували полковники й ґенерали, не рахуючись зовсім зі соймом. У тих відносинах роля нашої репрезентації була незавидна, ми не знаходили в польському парляментарному розгардіяші ніякого твердого ґрунту для своєї практичної діяльности. В історії залишиться хіба наша правно-державна декларація, як наш моральний політичний капітал на будуче, бо з нашого фактичного становища до біжучих практичних потреб не вийшло на ділі в попередньому соймі нічого.

Теперішні польські законодатні установи є „свої". Відомими шляхами і способами „вийшла" польська однородна більшість, здисциплінована по військовому, під командою полковників і ґенералів. Не буде розбіжних доріг між парляментарною більшістю і урядом. Сойм і сенат будуть виконувати прикази і леґалізувати чинки уряду. Буде одна воля й одно діло Пілсудського, Славека і Світальського, що взяли на себе відповідальність перед сучасністю і майбутністю.

В соймі є тепер тільки дві сили: правляча більшість — Безпартійний Бльок співпраці з урядом — і вшехпольська опозиція, яка наглядно змагає до того, щоби перейняти спадщину по сучасній верховодній більшости. Має вже „санація" у всіх ділянках. Чи вдасться її перевести — сумніваюся.

Чи справді діждуться, можна оправдано сумніватися.

Польська парляментарна лівиця розбита й обезсилена. Веде її по правді тільки жмінка польських соціялістів, найінтелігентніша група лівиці. Радикальні польські селянські угрупування — Визволене і Хлопске Стронніцтво та кулацький Пяст — будуть маркувати опозицію, а зрештою не виключене, що частина хлопських демагогів зпід стягу Яна Домбського знайде шлях порозуміння з теперішньою більшістю. Зміна і значне загострення реґуляміну праці сойму й сенату докінчать свого і невідкличними панами на польській парляментарній арені будуть на найближчий час ті, для яких зроблено вибори. Берестя і всі інші відомі виборчі та повиборчі причандали покищо не оплатять реальних політичних відсотків.

Так говорять факти і з їх невідкличною льоґічною послідовністю ми мусимо рахуватися. Маршалок Пілсудський може нині травестувати висказ, неслушно приписуваний французькому королеві Людвикові XIV., l'etat c'est moi" (держава — це я) на: „Польща — це я".

На наших очах відживають часи 18-го віку, прикрашені фіґовим листком сучасного своєрідного польського парляментаризму, незнаного в европейських демократичних державах. Уряд хоче забрати у свої руки якнайбільше ділянок сучасного життя й очевидно і нашу справу. Як це робиться, маємо докази з вибором Певних на Волині, як представником інкамерованих українців, і з вибором Бачинських в Галичині, як представником інкамерованих русинів, та безліч фактів з кожної днини.

Положення нашої парляментарної репрезентації у Варшаві стало далеко тяжче, але менше складне, як давніше. Доведеться їй пристосуватися без ілюзій до нових фактів і новостворених обставин та кермуватися не так почуваннями, як радше і єдино холодним розумом. Очевидячки, не може й не повинно бути місця для шкідливого опортунізму, хибного з психольоґічних мотивів і з фактів нашого дійсного життя.

В українському національному таборі в межах Польщі мамелюків не буде, як було колись за Австрії. Пів століття важкої політичної школи життя дещо зробило. В невимовно тяжких обставинах буде наша парляментарна репрезентація речником домагань і змагань нашого народу, обмежуючи силою фактів часто свою ролю до ролі бистрого обсерватора, що тільки збирає досвіди, а не може нічого практичного зробити. Не повторить вона ніколи колишнього австрійського die hohe Regierung wird schon trachten...

Посол д-р Степан Баран.

Білоруси у рядянських вязницях.

„Народни Звон" подає, що в СРСР перебувають у вязницях такі білоруські діячі: б. премієр білоруської республики, Цвікевич, проф. Ластовський, Смолич, Красновський, Лесік, Некрасевич, б. комісар Прищепов, Адамович, проф. Гарецький, Савицький та інші.

ШКІЛЬНИЦТВО ЗАКАРПАТТЯ.

Міністр Дерер про шкільну справу на Закарпатті. — Мова навчання. — Комісія для підготовки справи.

На засіданні бюджетової комісії чеського сенату говорив 9. ц. м. міністр освіти д-р Іван Дерер (соц.-дем.). У своїй промові торкнувся він також справи шкільництва на Закарпатті. Тому, що авторитетні погляди промовця можуть цікавити наше громадянство, подаємо з його промови про Закарпаття найважніші вимітки.

На Закарпатті — говорив мін. Дерер — від часу його прилучення до чеської держави в освітній справі видно великий поступ, і то не тільки в цьому напрямі, що щораз більше приходить до голосу національна мова. За часів Мадярщини зуміли словаки здобути для себе около 320 шкіл, німці рівно 500, а Закарпаття не мало ні одної. В цьому напрямку зайшла велика зміна. Великий поступ видно також в участи дітей у школах. Вправді є ще 10—12.000 дітей, що до школи не ходять, але й для них устроєно шкільні курси. З огляду на некорисні топографічні, географічні й комунікаційні відносини Закарпаття, куди гірші, як на Словаччині і в історичних краях чеської держави, втілення всіх дітей у шкільну науку мусить там потревати довший час.

На Закарпатті панує, на жаль, хаос в ділянці мови навчання. Один учитель учить по українськи, другий по російськи, кожний відповідно до своєї політичної орієнтації. Цей стан не може довше тревати. Муситься зробити порядок. Рішення, в якій мові мається в школах учити, лежить в руках населення Закарпаття. Цього не можна рішити наказом з Праги. Обовязком держави є тільки помогти в цій справі і її підготовити.

Міністр Дерер задумує вже в найближчому часі скликати для підготовки цієї справи комісію, до якої покличе представників напрямків українського та російського й обєктивних фахівців. Комісія матиме дорадчий голос і її обовязком буде справу передискутувати й підготовити так, щоби вже небавком можна було зреалізувати першу частину автономії Закарпаття і щоби справа мови могла бути вирішена без ніяких труднощів. — Це на думку міністра, одинокий правильний шлях для шкільних органів на Закарпатті.

До українських радних!

З нагоди укладання громадських бюджетів.

В часі від 15. до 30. грудня затверджують громадські ради бюджети на слідуючий рік.

Національним і громадянським обовязком кожного українського радного є подбати, щоби кожна громада на західно-українських землях під Польщею вставляла у свій громадський бюджет відповідну квоту на Т-во „Рідна Школа“ у Львові, яке удержує в цілому краю школи: народні, середні й фахові, захоронки, діточі садки, ріжні курси, бурси й інші виховні заведення. До цього громадські ради мають право на підставі арт. 110 польської конституції, що постановляє

„Польські горожани, що належать до національних, віроісповідних чи мовних меншостей, мають рівне з іншими горожанами право засновувати, надзорувати і завідувати своїм власним коштом школи й інші виховні заведення, як також свобідно уживати в них своєї мови та виконувати приписи своєї релігії“.

I коли тернопільський воєвідський уряд рескриптом з дня 21. січня. 1929 ч. С. О. П. С. О. 541/29 поручив був усім громадським радам ухвалювати по 100 зол. на удержання польських шкіл у Німеччині, то громадські ради та українські радні мають повну законну підставу і просто моральний обовязок вставляти в громадські бюджети більші квоти для Т-ва „Рідна Школа“ у Львові, яке є одиноким двигуном українського шкільництва й виховання на всіх західно-українських землях під Польщею.

Та обовязком усіх українських радних є — не тільки вставляти відповідні квоти в громадські бюджети для Т-ва „Рідна Школа“, але також енергічно постояти й допильнувати, щоби повітові ради (чи повітові соймики на Волині) ті квоти доконче затвердили.

Дотеперішній досвід показав, що всюди там, де найдеться бодай одна свідома, енергійна людина, що допильнувала справи, — такі ухвали громадських рад затверджують — звичайно — повітові ради, а навіть самі від себе ухвалюють значні субвенції на „Рідну Школу“. Ось приклади в золотих:

М. Рогатин 1.000, пов. рада Рогатин 1.450, громади Рогатинщини 5.430, м. Зборів 1.000, пов. рада Зборів 700, м. Яворів 1.000, пов. рада Яворів 500, м. Борщів 1.000, м. Тернопіль 800, м. Городенка 421, м. Самбір 200, пов. рада Самбір 100, м. Радехів 250, м. Коломия 300, м. Надвірна 590, пов. рада Надвірна 200, пов. рада Чортків 1.000, Жабє 200, Букачівці 130, Лучинці 100, Володимирівці 100 і багато інших громад.

Тому надіємося, що протягом грудня всі громади (міста, місточка й села) вставлять у громадські чи магістратські бюджети відповідні квоти на Т-во „Рідна Школа“ у Львові.

Усіх українських радних прохаємо негайно після корисної ухвали дотичної громадської ради, доконче повідомляти Головну Управу „Рідної Школи“ у Львові, Ринок 10, яку квоту ухвалено для „Рідної Школи“, щоби Т-во заздалегідь знало про це, і відповідно до того могло нормувати свої видатки.

Бурмістр злодій.

Суд у Вейгерові засудив б. бурмістра свого міста Кручинського за крадіж гром. грошей на 4 роки тюрми і 1000 зол. кари, а 6 урядовців від 3 літ до 7 місяців тюрми.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 80)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Коли я бачив його простягненого на канапі, страшенне блідого, сонне марево ще раз промайнуло перед моїми очима. Та майнуло блискавкою... Якимцьо майже одночасно встав і побачивши мою перелякану міну, почав сміятися:

— Це нічого, смішако! Трохи перетомився, бо працював в останньому часі за багато... Тепер, коли маєш посаду, зможу трошки відсапнути і за тиждень буду здоровий.

Він сказав це так природно і з таким усміхом, що мої лиховісні побоювання розвіялися якстій і протягом місяця ніодна думка не тривожила мене своїм жалібним крилом...

На другий день я пішов до інституту Улі. Не вважаючи на таку помпатичну назву „інституту“, була це собі шкілка для забави, ведена підстаршуватою дамою, яку діти називали „Миленькою“. Ходило туди з двацять пуцьвірків, таких, що приходять до школи з молочною пляшинкою і вітрилом, яке повіває від штанятох.

Так виглядали мої вихованці. Пані Улі вчила їх співати, а я відкривав їм тайни азбуки. Крім цього я мав обовязок доглядати за ними на перервах на подвір'ї, де були курки і один индик, якого це товариство сильно боялося.

Іноколи, коли на Миленьку находив приступ подаґри, я мусів також підмітати клясу, що може не було працею відповідною для виховатедя кляси, але я виконував її без нехіті, бо був дуже щасливий, що можу заробляти на себе... Вечором, коли я вертався до хати, на мене ждала вже на столі вечера і Якимцьо в ролі мами...

Після вечері — маленький прохід по саді, а відтак засідання при домашнім огнищі до пізньої ночі...

Так виглядало наше життя.

Вряди-годи діставали ми лист від тата або мами і тоді це була велика подія. Мама мешкала надалі у вуйка Баптиста, а тато вічно їздив як агент від фірми з винами. Інтереси не йшли найгірше: довги з доби Ліону були вже в трьох четвертинах сплачені. За рік або два, коли всі рахунки вирівняються можна буде знову подумати про те, щоби всі почали жити разом...

Я був тієї думки, що можна було вже тепер викликати маму, щоби мешкала з нами, але Якимцьо був проти цього.

— Ні! ще не тепер — казав він дивним тоном — ще ні... заждім трохи!

Ця відповідь, вічно та сама, кервавила мені серце. Я думав тоді: „Він не довіряє мені...“ лякається, що я знову встругну якусь дурницю, коли мама вже буде з нами... Ось чому він хоче ще заждати...

Та я помилявся. Якимцьо не тому казав: „заждім!“

XV.

. . . .

Читачу, коли ти людина без ніяких пересудів і смієшся із снів; коли серце твоє ніколи не защеміло — але так, щоби ти аж крикнув — від прочуття щодо прийдешнього; коли ти людина позитивна і маєш залізний мозок, що приймає виключно враження з дійсности, а не маєш у ньому ні зерна забобону; коли ти в ніякому разі не хочеш вірити у надприродні явища — то не читай далі оцих споминів. Те, що хочу сказати в цих останніх главах — правдиве, як вічна правда, але ти не повіриш.

Було це 4. грудня..

Я вернувся з інституту Улі раніше, ніж звичайно. Вранці, коли я виходив, Якимцьо лишився в хаті, нарікаючи на велику перевтому; я квапився, щоби побачити, як він себе почуває. Коли я переходив через сад, майже не наступив на ноги п. Пільоа, що стояв під фіговим деревом і розмовляв пошепки з якимсь присадкуватим і лабатим добродієм, що з великим зусиллям застібував свої рукавички.

Я хотів сказати: „вибачте!“ і пройти мимо, але готеляр випередив мене:

— На одно слово, пане Даниле!

I звернувшися до другого добродія пояснив:

— Це саме той молодий мущина... Гадаю, що ви повинні би його попередити...

Я зупинився сильно здивований. Про що міг цей баняк мене попереджувати? Про те, що його рукавички є за тісні на його лаби? Я-ж сам це і так бачив!...

Хвилина ніякової мовчанки. Пільоа задер голову до неба і оглянув своє дерево так, наче би шукав на ньому фіґ. А добродій з рукавичками все ще сіпав за ґудзики. Нарешті він рішився промовити, не випускаючи з пальців ґудзика:

— Пане! від двацяти літ я відвідую як лікар цей готель і почуваю себе в компетенції заявити...

Я не дав йому докінчити речення. Коли я почув ці слова з уст лікаря, я догадався всього:

— Ви прийшли до мого брата? — спитав я тремтючи — він поважно хорий, правда?

Гадаю, що цей лікар не був злою людиною. Та чомусь у цій хвилині він журився головно своїми рукавичками і зовсім не думав про те, що звертається до дитини, вихованої Якимцем. Не пробуючи злагодити свого удару, сказав брутально:

— Чи він хорий? ще й питаєте?!... Він не переживе цієї ночі...

(Продовження буде.)

ОСТАННІ ВІСТИ

МАСОВИЙ ПРОЦЕС У СТРИЮ.
96 обвинувачених.

ПАТ повідомляє зі Стрия під датою 12. грудня: Оноді відбувалася перед повітовим судом у Стрию розправа проти 96 обвинувачених. Їм закидають, що основували, вербували та належали до тайного українського товариства, яким, на основі акту обвинувачення, є т-во українських пластунів у позашкільному віці, що істнує в Стрию. Обвинувачені переважно студенти вищих шкіл і рекрутуються теж споміж робітничої молоді. На розправі переслухали кількох свідків, головнож функціонарів поліції. Вони, нібито, як твердить ПАТ, ствердили, що організація, до якої належали обвинувачені, істнувала як секція Т-ва охорони й опіки над молодю у Львові, філія в Стрию. Оборона покликала богато свідків. Розправу відложили до 13. грудня.

АРЕШТУВАННЯ У СТРИЮ.

ПАТ повідомляє зі Стрия: Слідчий виділ держ. поліції викрив українську військову організацію, що працювала на тамошнім терені. Арештували Петра Ришку, учня торг. школи, Юл. Майду, Юл. Рущика, Ст. Луцика, Ол. Боднара та трьох учнів 8-ої ґімн. кл. Вас. Яцкова, Ром. Лебидовича і Юл. Ванчука. Вони будуть обвинувачені у злочині з § 58. к. з. Ведуть слідство.

АМНЕСТІЯ В ПОЛЬЩІ.

У політичних колах Варшави зачувати, що уряд виступить із ініціятивою загальної амнестії в Польщі. Амнестія торкалася би теж проступків у виборчому часі. Амнестійний акт торкався би теж берестейських вязнів, проти яких здержали би карні справи і процеси не відбулися би.

КОМІСІЯ УХВАЛИЛА ЗМІНУ СОЙМОВОГО РЕГУЛЯМІНУ.

Дня 12. грудня реґуляміновa комісія ухвалила оконечно проект змін реґуляміну соймових нарад. У 33. уст. прийняли поправку реф. Подоського: Маршал сойму може скреслити з протоколу та стенограму звороти суперечні з обовязком вірности для Річипосполитої означенім в 89 уст. конституції. Комісія скреслила теж поправку до 84. уст.: Маршал і віцемаршали одержують дієти аж до уконституування нового сойму. ББ відкинув поправку 82 уст.: У звітах комісії не будуть зазначувані внесення меншостей, за якими не заявилася бодай 16 членів комісії. Зате ввели поправку до 88. уст., яка уповажнює комісію запрошувати послів, що не належать до комісії і дати їм право ставити внесення. Так і найменші клюби могли би працювати у комісіях.

ПІЛСУДСЬКИЙ ІДЕ НА МАДЕЙРУ.

Мін-ство внутрішніх справ повідомляє, що марш. Пілсудський на другий тиждень із лікарем іде на південь, на острів Мадейру.

Дня 19. грудня марш. Пілсудський приприїде на стацію Ірун (фр.-еспанський кордон) а відси на Мадейру. В Ірунї привитають Пілсудського представники еспанської влади.

МАТИ ТА ДОЧКА ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ.

Перед перемиським судом ішла розправа за вбивство Йосифа Шаля, господаря з Княжич (пов. Перемишль). Слідство виявило, що Шаля вбили сокирою в стодолі жінка Тереса та Стефанія з Шалів Гамада. Сина Станислава Шаля, на якого мати хотіла зложити вину, суд увільнив, а обі жінки засудив на шибеницю.

ВИБИЛИ ШИБИ В ШКОЛІ?

Польські джерела повідомляють, буцімто німець-кольоніст Крайс із кількома спільниками повибивав шиби в польській школі у Вульці Суш. (Радехів). Їх арештували.

ОБІКРАЛИ ЦЕРКВУ.

В Іванкові (пов. Борщів) невідомі злодії виважили вікно в захристії місц. церкви та вкрали з братської скарбони 175 зол.

ЗАСТРІЛИВСЯ НА ВИКЛАДАХ.

У варшавськім університеті підчас викладу застрілився студ. медицини Шиц. У листі написав: Вислови любови для всіх і жаль до життя.. Моє тіло призначую для інституції описової анатомії, для науки.

КРІВАВІ СУТИЧКИ БЕЗРОБІТНИХ У НІМЕЧЧИНІ.

У робітничих дільницях Берліна та Гамбурга прийшло до кровавих сутичок демонстрантів із поліцією. У дільниці Нойкельн у Берліні демонстранти забарикадувалися на вулиці й острілювали поліцію. Прийшло до справжньої битви що протяглася до пізної ночі. Жертви є по обох боках. У Гамбурзі зібралося до сто тисяч робітників під кличем пімстити смерть робітника, який згинув мин. вівтірка у сутичці з поліцією. Юрба наступала на урядові будинки. Поліція уставила на кріваях держ. будинків скорострілн й острілювала робітників. Було багато вбитих робітників, а ранених є ок. сто.

СИН ҐАНДІЯ ПОМЕР У ТЮРМІ.

З Льондону повідомляють, що велике обурення викликала вістка серед індійців, що Ґандіїв син помер у тюрмі. Він для протесту проти злого трактування у тюрмі не їв нічого 60 (?) днів і помер. Тіло помершого віддали рідні. Урну з попелом затопили в Ґанґесі.

З життя українців на чужині.

85-ліття українського робітничого т-ва „Родина" у Відні.

Тому 35 літ група українських робітників у Відні вирішила заложити окреме робітниче т-во, щоби зорганізувати при ньому тих українців, які були на найманій роботі і для яких „Кружок Земляків", що істнував уже, не був своїм складом відповідний. Ініціятивна група, що складалася з пп. Бігуна, Локотя, Богайчука та Ференчака, в осени 1896 р. в ресторані „Під чорною кіткою" (на Фляйшмаркті) перевела орґанізаційні збори й леґалізувала нове т-во. Від того часу істнувало це т-во під назвою „Родина" без перерви, міняючи льокалі, але не міняючи основи, на якій воно з самого початку стояло, як виразно українська національна організація. Бували в житті т-ва більш яскраві моменти, коли воно виявляло більшу енерґію, виявляло більшу працю, але й у часах, коли ця праця була менш помітною, „Родина" була все притягуючим центром для українців-робітників у Відні.

Крім традиційних свят — Святого Вечора та Великодня, на які сходилися сотки українців, членів і нечленів т-ва, уряджувало воно ріжні забави, вистави, відчити, провадило шкілки для дітей та неписьменних, курси українознавства, не забувало й про потреби краю, збираючи поважні суми на „Рідну Школу". Культурно-освітню роботу т-ва з признанням відзначали славні наші діячі, як І. Франко, Олесницький, Танячкевич і інші, що були почесними членами т-ва.

По світовій війні настали були для т-ва тяжкі часи, коли комунізуючі елементи робили спроби розбити націоналістів і заволодіти т-вом для своїх цілей. Але це їм не вдалося. Всі атаки відбито, а тепер т-во може бути спокійне, що такої небезпеки вже нема й бути не може.

Теперішній виділ т-ва „Родина" складається з отсих членів: Володимир Мацілинський — голова, який працює в товаристві саме десять літ та якому т-во „Родина" богато має до завдячення, Іван Ляхоцький — заст. голови, Іван Францух — заст. писаря, Лука Лесів — скарбник, Михайло Бурнадз, Харл. Олійник, Федь Козаченко, Василь Янковий, Михайло Маранчак, п-і Розалія Мельнерович і Васильковська — виділові. Контр. Комісія: Цап Осип і Волянин Михайло.

Ювилейне свято „Родини" відбудеться 14-го ц. м. з такою програмою: В год. 9.30 Служба Божа в церкві Св. Варвари за здоровля членів т-ва. В год. 4.30 попол. панахида за померших членів т-ва. В год. 7. веч. святочна академія в льокалі на Рімерґассе 11, що складатиметься з святочної промови, вручення почесних грамот, відчитання привітів і вокально-музичної частини, в яку входитимуть виступи мішаного хору т-ва „Родина", чельове сольо проф. Бережницького, деклямація п. Морозівної, басове сольо п. Савки, скрипкове сольо п. Занька, фортепянове сольо п. Левківної. Письма та привітання просять надсилати на адресу: Лука Лесів, Відень, Австрія, Гофбурґ.

Черчіль про Індію.

А. Т. Е. Льондон. Сьогодні відбулось зібрання „Індійського і Загально-державного Товариства", на якому б. головний вожд анґлійської армії в Індіях Яків Кльод та б. канцлер фінансів Черчіль гостро критикували політику уряду Мекдональда в Індіях. Черчіль заявив, що Мекдональд веде політику необдуманих концесій для гіндусів і що ця політика доведе до надмірного розросту самоурядування Індії та не здавить революційних рухів у цій країні. Рух Ґандія треба скорше чи пізніше здавити, бо голоду гіндуського тигра не вдасться заспокоїти дрібкою котячого молока, себто концесіями й уступками. Чим скорше Анґлія це зрозуміє, тим ліпше. Анґлія ніколи не виречеться своєї історичної місії в Індії.

Струве про більшовизм.

На зборах „Дня" в Білгороді відомий російський діяч П. Б. Струве виголосив промову, в якій між іншим сказав: „Наші права й обовязки бути супроти більшовизму непримиримими випливають із самої суті більшовизму, який не признає ніякого чесного порозуміння. Більшовики не знають ніяких уступок та компромісів, вони по своїй сатанічній суті не можуть приняти ідеї мира і любови і тому ми примушені, обовязані бути непримиримими та вимагати непримиримости від усіх, що стоять з нами на одній вселюдській плятформі. Непримиримість це наш обовязок. Тільки непримиримість супроти комунізму двигне наш нарід до боротьби за національну Росію".

Тайна орґанізація в Бесарабії.

З Букарешту подають, що в Ґалаці терористична організація напала на вищого функціонаря поліції і смертельно поранила. Одного учасника замаху арештовано і він признався, що в Бесарабії істнує тайна терористична організація, яка між іншим виконала цей замах.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Скасування присуду.

Розправа перед Найвищим Судом.

В четвер 11. грудня ц. р. відбулася перед Найвищим Судом у Варшаві касаційна розправа проти д-ра *Володимира Здебського*, адвоката в Миколаєві н. Дн., засудженого вироком окр. суду в Стрию з дня 20. серпня ц. р. на кару у сумі 300 зол. за перест. з § 11. т. зв. „прігель патенту". Того проступку мав допуститися промовою, виголошеною дня 12. травня 1929 р. в Миколаєві на концерті в честь Т. Шевченка, у якій взивав, буцім то, український нарід до „орґанізації перед переслідуваннями чужих народів" та до „скинення з себе чужої опіки".

Обвинуваченого д-ра В. Здебського заступав перед Найвищим Судом, на доручення Союзу Українських Адвокатів посол *д-р Степан Біляк*, адвокат в Городку. Після виголошеної оборонцем промови, Най. Суд ухилив у цілости засуджуючий присуд та передав справу окр. судові в Стрию до поновного переведення розправи.

Орґанізація послів Б. Б. з Галичини.

Зїзд послів і сенаторів ББ з трьох полудневосхідних воєвідств.

7. ц. м. відбувся у Львові зїзд послів та сенаторів ББ із трьох полудневo-східних воєвідств. Наради відкрив та проводив їм полковник Адам Коц. На збори прийшли воєводи: львівський д-р Наконечніков - Клюковський, станиславівський Ягодзінський та краківський д-р Квасневський.

Після промови полковника Коца, промовляв львівський воєвода. Його промова була програмовою. Відтак сенатор д-р Левенгерц відчитав орґанізаційний реферат. У дискусії взяли участь: президент Львова інж. Бжозовський, М. Яворська, д-р Стронський, д-р Соболевський, В. Войтович, Косидарський, сен. Лемпке, Кліх і Шаєр. По дискусії ухвалено, що ніхто з послів і сенаторів ББ на терені Галичини не може творити якоїсь політ. фракції, ані належати до неї. Відтак зібрані аж двічи висловили повне признання для діяльности і праці львівського воєводи. На внесок Стронського ухвалено при кінці вислати для президента держави і маршала Пілсудського чолобитню.

На зїзді вибрано президію та заряд львівської реґіональної групи ББ в такому складі: голова — полковник Адам Коц, заст. голови — д-р Левенгерц, ґенер. секретар — Стронський. До заряду увійшли: інж. Бжозовський, сенатор Домбський, посли Хоїнський, Дзедушицький, Яворська, Косидарський і сенатор Потворовський та посли д-р Стройновський, д-р Войцеховський і Войтович.

Позатим утворено дві секції: рільничу під проводом Потворовського, Стройновського і Габуди та секцію самоурядування під проводом Бжозовського.

У зїзді взяло участь 66 послів і сенаторів, що творять „всходньо-малопольську реґіональну ґрупу ББ".

Ревізії й арештування.

НАДВІРНЯНЩИНА.

Дня 23. листопада просиділися на постерунку в **Микуличині, пов. Надвірна,** Іван Онучок, Андрій Стефанюк, Юра Домашевський, Антін Ляхоцький, Микола Гундяк та Василь Домашевський. Миколу Гундяка випущено з постерунку поліції в год. 8. вечором і він пішов зараз до виборчої комісії (був заступником теж арештованого п. Ляхоцького, мужа довіря 11-ки) і був уже до кінця при обрахунку голосів. Слід зазначити, що при виборах до сенату українська листа одержала в Микуличині більше голосів, як при виборах до сойму (до сойму 326, до сенату 338).

ЗДОЛБУНІВЩИНА.

У Здолбунівщині звільнено з арештів б. пос. Антона Нивинського (з рівенської тюрми) і багато інших наших людей. Сидять досі в тюрмі пп. Казимирський, Жиглевич і інші українські громадяни з Кременеччини.

„Поважна манїфестація“.

Пишуть нам з міста: В четвер 11. ц. м. відбулося у Львові в салі польського Педагогічного Т-ва віче польських студентів, щоби запротестувати проти ректорату львівської Політехніки, який „по нинішній день не розвязав Т-ва „Основа“ (цитат з летючки Львовск-ого Комітету Академіцк-ого), а до того заповів потягнення до відповідальности тих польських студентів, що недавно (30. м. м.) вдерлися були на Заг. Збори „Основи“, які й розбили. Ходу того віча не знаємо, але по 9. год. вечором ринуло на тиху вулицю Хмельовського з нелюдським вереском і свистом кілька сот осіб обох полів, які задержалися перед помешканням ректора Політехніки проф. Верешинського. Як на даний знак на хвилю стихло і один з учасників, видно, провідир, проголосив: „Діло“ доносі, же пан ректор отшимал ордер од Украіньскей Орґанізацйі Войсковей“. Знова почалися страшні верески, а коли нарешті стихло, дався чути голос: „Паіолек украіньскі!“, що товпа кілька разів повторила і відійшла в діл Калєчою, щоби знова за хвилю вернути з таким самим вереском. Та нагло почали всі з незвичайним переляком, у видимій паніці вдирати, на Калєчу, бо з противної сторони показалася поліція. Аж коли далися чути її спокійні голоси: „Проше сен розейсьць“, часть студентів успокоїлася, задержалася і відспівала роту: „Не дами зємі“. Після того якийсь промовець виліз на стовпок огорожі і виголосив промову до учасників демонстрації, завзиваючи їх, щоби вони „по так поважней (сік!) маніфестацйі“ не витрачували енергії, яка їм на будуче буде така потрібна і — спокійно розійшлися. Потім поліція пішла в один, а демонстранти в другий бік і вул. Хмельовського знову вернула до своєї тиші.

Очевидець.

НОВИНКИ

— **Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотоґраф Лев Янушевич.** 537

— **Св. Миколай в дорозі!** Заходом Виділу Тов. „Українська Захоронка“ у Львові прибуде Св. Миколай до салі „Української Бесіди“ в Народнім Домі на І. пов. дня 18. грудня ц. р. в год. 3-тій пополудні — і роздасть чемним діточкам даруночки. — Діточки Захоронки виконають ритмічні танці і забави, а діточки-гості під умілим проводом учительок забавляться весело і потанцюють. — Музика запевнена. Сподіємося, що Вп. Родичі радо приведуть свої діточки, а Виділ подбає, щоб традиційне це свято, випало цього року якнайкраще.
105 2 3

— **Святочний вечір у честь дир. Миколи Заячківського,** заслуженого голови „Сокола-Батька“, з нагоди 60-ліття його уродин уладжує Руханкове Т-во „Сокіл-Батько“ у Львові в неділю 14. грудня ц. р. у власній салі при вул. Руській 20. Сподіємося, що на це свято нашого відомого й заслуженого громадянина і діяча, який поклав немало заслуг і для нашого видавництва, зокрема для розбудови й вивінування друкарні „Діла“, явиться українська львівська громада якнайчисленніше. Початок: год. 7. вечором.

— **Делеґація українських учителів у Варшаві.** Довідуємося, що до Варшави приїхала 11. ц. м. делеґація українських учителів із замкнених ґімназій в Рогатині та Дрогобичі. Делеґація була в департаменті для середнього шкільництва.

— **З нагоди іменин своїх директорів п. Андрія Мудрика і інж. Андрія Палія** складають службовики „Маслосоюзу“ 500 зол. на будову шпиталю ім. Митрополита Андрія.

— **Присуд на членів „сельробу“.** У Замості закінчився процес проти 6 членів сельробу-лівиці з грубешівського повіту, яких судили за приналежність до КПЗУ та за протидержавну роботу. Обвинувачених Возняка, Проця і ще одного засуджено на 6 літ вязниці, а трьох інших на 4 роки.

— **З українського наукового життя за кордоном.** Засідання ч. 204. Українського Історично-Фільольоґічного Т-ва в Празі відбулося 9. грудня 1930 із таким порядком дня: 1. Слюсаренко Ф. П. — „Новий фрагмент грецької федеральної конституції кінця IV. ст.“ 2. Щербаківський В. М. — „Малама“.

— **Виставка килимів.** Міський Музей Артистичного Промислу (Гетьманська 20) уладжує виставку килимів, виробництва „Килим“ із Кракова. Отворення виставки в неділю 14. грудня в 12. год. Рівночасно отворені виставка народніх гафтів і тканин, збірки Т. Модзелевської та ялинкова виставка.

— **Особисті вісти.** В суботу 6. грудня ц. р. відбулася в авлі львівського університету промоція п. Романа Зубика на доктора фільософії.

— **Автобусова катастрофа.** Біля стації Дережиці (між Дрогобичем і Бориславом) автобус наїхав на авто інж. Унтершіца. Кількох подорожніх було ранених. Купця Мермельштайна та шофера автобусу Гошовського відвезли у шпиталь.

— **Хотів застрілити лісного.** На полевій дорозі Любича-Княже (біля Рави Руської) хтось стрілив до лісного Ант. Крупи та зранив його в ногу. Крупу відвезли до шпиталю. Поліція веде облаву.

— **І таке буває.** В місті Ліді 27-літній робітник Семен Андрушко мав 70-літню, але дуже багату любовницю Ольгу Висоцьку, яка його утримувала. На днях ця пара щось посварилась і Андрушко застрілив Ольгу, а потім і сам собі відібрав життя.

— **Фальшиві 10-золотівки.** Польський Банк у Варшаві подає до відома, що на днях в курсі появились фальшиві десятьзолотівки II. емісії з датою 20. липня 1929, серія ES. 9375357 і серія Д. М. 93753388. Тип І. Фальшиві ці банкноти відбиті на грубшому папері як звичайні, барва паперу більше сіра, а рисунки виконані досить невміло, так, що ці фальшиві 10-золотівки легко пізнати.

— **Без білетів.** У львівських арештах замкнено Степана Бажеґу, Антона Біґанського, Станислава Біґанського та Івана Мозолу за те, що вони їхали залізницею, а білету не хотіли заплатити.

— **Людське серце.** В селі Лісеві коло Хелмна над Вислою в богатого господаря Касперка служила бідна дівчина Ганнуся. Ганусі не пощастило і вона стала вагітною. Господар використовував її працю до останньої хвилини, а коли Ганнуся вже була майже при породах, господар викинув її з дому, не бажаючи мати клопоту з дитиною. Служниця пішла до місточка Хелмна і скиталась безприютна по вулицях так довго, аж породила дитину в ночі просто на хіднику. Вранці поліція найшла на вулиці матір і дитину, що плакала біля неї на хіднику.

— **Фільму Ремарка „На заході без змін“ усунули.** На засіданні Найвищої Фільмової Цензури в Берліні висвітлили фільму „На заході без змін“. Опісля представник міністерства райхсвери сказав, що дух Льокарна ще не угрунтувався в ділянці фільми. Щоправда чисто образливі фільми зникли за останні літа, зате на їх місце прийшли інші, в яких Німеччину зображують карикатурно. Щодо фільми „На заході без змін“, то вояк Качинський, один із героїв фільми, має виразне лице збиника. Тому міністерство райхсвери, як представник традиції бувшої німецької армії заявляється проти тієї фільми. Крім того протест мін-ства звертається проти понижування в очах світу вчинків німецького вояка. Представник мін-ства закордонних справ заявився теж проти висвітлювання фільми Ремарка. В тім дусі промовляли представники Саксонії, Льотаринґії та Бравншвайґу. Представник Фільмового Т-ва д-р Франкфуртер сказав, що незалежно від того який присуд видасть Найвищий Суд Фільмової Цензури, Фільмове Т-во постановило негайно цю фільму усунути з Німеччини. Опісля члени Найвищого Уряду Фільмової Цензури видали присуд, який забороняє висвітлювати Ремаркову фільму „На заході без змін“.

— **Лавреати Нобля.** Письменник Сінклер Люїс та професори Ганс Фішер і Ляндштайнер та гіндус Раман, яким цього року признано нагороду Нобля, приїхали до Штокгольму, де відбулось урочисте вручення їм нагороди та диплому. В цій урочистости взяв участь і король Швеції. Нагороду мира вручають в Ослі, куди вже приїхали епископ Седербльом та Келльоґ.

— **Пригода архикнязя.** Архикнязь Леопольд Сальватор їдучи автомобілем упав жертвою катастрофи: автомобіль перевернувся в рів і архикнязь лежить тепер у віденській лічниці. Лікарі ствердили потрясення мозку та потовчення на ногах і руках. Є небезпека, що Леопольд Сальватор може наслідком випадку занедужати умово.

— **Місіонарі в комуністичній неволі.** Англійська преса подає, що китайські комуністи схопили в полон 25 християнських місіонарів, між ними ірляндського священика Тірнея. Китайські комуністи грозять, що як не дістануть викупу, то всіх місіонарів розстріляють.

— **Розмах Баті.** Відомий чеський „король шевців“ Батя постановив вибудувати 200 домів у ріжних містах, щоби його філії могли працювати у власних домах, а не винайнятих. Кожний дім матиме два поверхи, а будова кожного такого дому триватиме тільки 6 тижнів. У місті Фульнеку вже побудовано один будинок Баті і в нім поміщено робітню взуття та торгівлю.

— **І в Бразилії стріляють комуністів.** Американська преса подає, що новий президент Бразилії підписав смертний присуд на 50 комуністів яких розстріляно. Їм доказано, що вони приготовляли проти нової влади переворот.

— **Футро жінки Форда.** Американська преса містить новинку, яка в наших умовинах життя здається неймовірною: Жінка короля автомобілів Форда купила собі дорогоцінне футро, яке коштує дуже скромну суму: 16.000 долярів. З якого матеріялу зроблено це футро, ще невідомо.

— **Змія в зупі.** Англійська преса містить таку новинку: В гіндуськім місті Ероді в школі місіонарів приготовляли обід для учасників місії. Якимсь чином до кітла із зупою впала їдовита змія, а тому, що ніхто цього не завважив, змія зварилась і гіндусам подано зупу разом з нею. Зараз по обіді занедужало 40 учнів місіонарської школи і всі вони померли. Лікарі ствердили, що всі ці учні потруїлись мясом їдовитої гадюки.

— **Судова помилка.** В місті Детмольді іще в 1883 р. померла отроєна арщеником стара жінка Марія Крузе. Сусід тієї жінки зізнав у суді, що син покійної кілька днів перед її смертю грозив своїй матері, що убє її і на підстав

зізнань цього свідка, Конрада Круза засуджено на досмертну вязницю за отроєння матері. Конрад Крузо зізнавав, що матері не отруїв, що він купив аршеник аби труїти щурі, а від чого померла мати він не знає. Суд повірив сусідові Круза і присуд оголошено. Крузо відсидів 25 літ вязниці, а тоді йому даровано решту кари. Вийшовши на волю, Крузо далі твердив, що сидів у вязниці безвинно, але йому ніхто не вірив. Аж недавно вмирав його сусід і на смертній постелі признався священикові, що Крузо нічого не винен, бо його мати отруїлась сама, а він зізнавав проти його сина тому, бо ненавидів його, як суперника, що відобрав йому дівчину, тому порішив фальшивими зізнаннями в суді помститись на особі Круза.

Фільма українця в Парижі.

Суперечка за плягіят. — Що каже автор фільми?

Мало кому відомо, що маємо в Парижі земляка, який є автором кількох замітних фільм, граних у французьких кінах, звідкіля вони ідуть на чужину. Виступає він під псевдонімом Евгена Деслава, а зветься Слабченко. У короткому часі встиг він звернути на себе увагу фільмових знавців і його фільми належать до тих, про які фахова критика висловлюється з якнайбільшим признанням.

Від року грають у Парижі його фільму „Монпарнас". Тепер ця фільма стала подвійно славною, бо довкола неї ведеться справа т. зв. плягіяту. Якась пані Якобсен, що підготовляла фільму під таким заголовком від 1928 р. виступила з процесом проти Е. Деслава, домагаючися, щоби він змінив назву своєї фільми, як пізнішу, отже запозичену від неї. Якобсен підготовила собі рекляму, а коли появилася фільма Деслава публика могла думати, що це саме реклямована фільма.

Париська преса подає цікаву відповідь Е. Деслава на ці закиди:

„Безумовно відмовляюся від дискусії з людьми, що секвестрували мою фільму, заки не матиму доказів, що маю діло з особами поважними і які дійсно належать до кінового світа. По моїм інформаціям, пані Якобсен, що виступає як власниця фільм працює в якімсь більшім магазині як продавчиця. Щодо її фільми, про яку вона каже, то вона ніколи не була виставлена ні пущена в світ. Мусите признати, що коли фільму накручують у 1928 р., то вона повинна би вже появитися до 1930 р.

„Заголовок „Монпарнас" є зовсім неособистий і належить до всіх. Гадаю, що професійна організація не повинна би піддаватися посторонім примхам і людям злої волі. Тільки вона має право рішати конфлікти між людьми кіна. Я готов піддатися її осудові, але стою на тім, що незнайомі особи, імовірно для цілей реклями, шкодять правильній фільмовій продукції".

——o——

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ІСТОРІЯ ГАЛИЧИНИ В РР. 1918—19. Нарис історії української революції в 1917—20 р. Написав О. Слободович (з ілюстраціями). Видавництво „Самоосвіта" у Львові, відділ суспільно-історичних наук, ч. 9, стор. 44. Ціна 60 сотиків без пересилки. Зміст: На погасаючім пожарищі світової війни; Від політики верхів до чину низів; Переворот у Львові; Дві сесії Української Національної Ради; Пролом фронту, протинаступ і перехід за Збруч; Контрольні питання.

СЛОВО ДО МОЛОДИХ ЛЮДИЙ. Написав проф. д-р О. Т. Кунштовний (з книжки: „На дорогу життя"). Переклав з чеського В. К. Видавництво „Самоосвіта" у Львові. Відділ суспільного видання, ч. 10. Ціна 35 сотиків без пересилки. Зміст: Життя; Тілесне життя людини; Полова зрілість людини; Тваринне і людське полове життя; Турбота про здоровля.

ЧОЛОВІК ТА ЖІНКА. (Про полове життя та полові хороби) з образками. Написала д-р Софія Парфанович. Видавництво „Самоосвіта" у Львові. Відділ природничих наук. Ч. 11. Стор. 40 Ціна 60 сотиків без пересилки. Зміст: Вступ; Ріжниця в будові тіла в чоловіка і жінки; Полові наряди у чоловіка; Полові наряди в жінки; Полове життя людини; Достиглий вік; Полова нездатність; Вагітність і полове життя; Охорона перед вагітністю; Час полового вянення; Венеричні хороби.

О. Евген Мацелюх: ДЕ НАМ ШУКАТИ БОГА? Вид. „Добра Книжка", Львів 1930, стор. 92 Набувати можна в автора: Кудобинці, п. Збо́рів.

ЗБІРНИК Математично-Природописно-Лікарської Секції Наукового Т-ва ім. Шевченка. Том XXVIII—XXIX. У Львові 1930. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка. Стор. 296.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 12. XII. п. р. масло пріма експортове солене 4·70 зол., масло пріма бльокове несолоне 4·70 зол., літра молока 0·29 сотиків, літра сметани 1·50 зол., копа яєць 11·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 13. грудня год. 3·30 попол. „Дімок трьох дівчат".

Субота, 13. грудня, година 7·30 веч. „Аїда".

Неділя, 14. грудня, год. 3·00 „Кордіян"; год. 7·30 веч. „Фіялка з Монмарт".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Субота, 13. грудня, година 7·30 веч. „Доротея Ангерман".

Неділя, 14 грудня, година 3·30 попол. „Корневільські дзвони"; година 7·30 веч. Доротея Ангерман

Малий Міський Театр:

Субота 13. грудня, година 7·30 веч. „Перфуми моєї жінки".

Неділя, 14. грудня, година 3·30 і 7·30 веч. „Перфуми моєї жінки".

Театр Новин (в салі кіна „Кольосей"):

Субота, 13. грудня, година 7·30 веч. „Розчин проф. Питая".

Неділя, 14. грудня, год. 4 і год. 7·30 веч. Розчин проф. Питая".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Син білих гір" і додатки.

ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Анджеліта.

ЛЕВ: Звукова комедія: „Чар Мексиканки" і звукова драма: „Знайома з вулиці".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Гаї Танг" (Анна Мей Вонг).

ОАЗИ: „Проклін крови".

ПАН: Симфонія змислів (Ґрета Ґарбо, Джон Ґільберт)

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Опир в опері" (Льон Чаней).

ПАСАЖ: „Країна безправя" і додатки.

ПРОМІНЬ: „Чотири чорти".

ФАТАМОРҐАНА: „Дівчина з пекла".

ХИМЕРА: Міліонові панни. (Гарі Льогс, Мері Брент).

СТИЛЬВЕ: Три пристрасти і Чорне доміно

УЦХА: „Зведена любка" (Рене Адоре). „Монті на вогненому змії".

Програма радіо.

Субота 13. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 20·30 Жидівська музика. **Гельсинґфорс** (221,4) 19·15 Оперетка **Льондон** (356,3 14·00) Національна програма. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Харків** (426) 16·00 Концерт **Прага** (486,2) 19·20 Орхестра дута. **Медіолян.** (500,8) 16·15 Музичні продукції. **Відень** (516,3) 12·00 Капеля Лайгера. **Будапешт** (550,5) 9·15 Солісти **Ленінград** (1000) 16·00 Камеральна музика.

Неділя 14. XII. 1930

Варшава (1411,7) 10·15 Богослужения. **Гельсінґфорс** (221,4) 17·35 Хор. **Ревель** (401) 12·00 Музика. **Харків** (476) 15·00 Програма для дітей. **Стокгольм** (435·8) 14·00 Симфонічний концерт. **Рим** (441,?) 13·00 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 10·50 Квартет Ондрічка. **Відень** (516,3) 10·20 Концерт на скрипці та органах. **Будапешт** (550·5) 11·0 Релігійні пісні і богослужения. **Ленінград** (1000) 16·50 Концерт. **Париж** (1724,1) 18·30 Концерт

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Наддніпрянський Хор під проводом Дмитра Котка (в складі 22 муж. голосів, виступить у Львові, в салі Лисенка (Шашкевича 5) в понеділок, дня 15. XII. ц. р. з одиноким традиційним концертом. 1047 4—5

Відчит д-ра Д. Донцова, що мав урядити Жіночий Кружок ім. Ганни Барвінок, з незалежних від Т-ва і прелегента причин, **не відбудеться.**

Стефанія з Юринців і Амвросій Леви складають 50 зол. замість повідомлення про вінчання, яке відбулося в Кракові дня 2. листопада 1930, з чого призначають 25 зол. на Українських Інвалідів, а 25 зол. на Рідну Школу

Ширші Сходини „Союзу Українок" відбудуться в понеділок 15. ц. м. в год. 19. в домівці Т-ва. На порядку: „Наші організаційні завдання". Реферує п-ні сен. Кисілевська. 1076 1—2

З Українського Технічного Товариства. Повідомляємо, що в середу дня 17. ц. м. в год. 18. відбудеться в домівці Товариства відчит інж. Костя Котенького на тему: **„Враження з побуту в Японії"** зі світляними образами і музикою грамофонових плит. Просимо о численну участь. Гості радо 1079

Кооп. Український Театр у Львові Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові. 881

Любачів:
13. XII. „Гарна Олена".
14. XII. „Доллі".

Яворів:
15. XII. „Паяцик".
16. XII. „Мед".
17. XII. „Церковна миш".
18. XII. „Циганка Аза". Пополудні.
19. XII. „Маруся Богуславка".
20. XII. „Доллі".
21. XII. „Гетьман Дорошенко".

Управа Театру просить ласкаво українське громадянство Яворова о приміщення дружини Театру в складі 30 осіб. Список артистів подано до Пов. Торговельної Спілки.

Присилайте передплату!

Ширіть наш часопис'

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.